

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvzemši nedelje in praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA STEV. 13.

TELEFON STEV. 552.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG STEV. 3.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.633.

V Sloveniji zmagala SLS.

Od 117 mandatov dobi SLS 82, radičevci (11) skupno s SKS (5) 16, SDS 12, socialisti 4, radikali 2 in katoliški Nemci 1.

Kakor običajno, tako so tudi to pot vse slovenske stranke z doseženim volivnim rezultatom zadovoljne. In kolikor se tiče ta rezultat SLS in SDS, smeta tudi biti obe stranki zadovoljni.

Za kaj ohranila je svoje posebno stanje SLS in tudi pri oblastnih volitvah dokazala, da je edino ona prava zastopnica slovenskega naroda. S tem rezultatom je lahko zadovoljna, pa čeprav si tudi SLS ne sme prikrivati, da bi smel biti rezultat za njo še povolnejši.

Toda še bolj je lahko zadovoljna SDS. Znatno je padla volivna udeležba, toda SDS je veseno zbrala večje število glasov. To je rezultat, ki je na vsak način pozitiven. Zlasti pa je presenetljiv uspeh SDS v mariborski oblasti, kjer je SDS dosegla 6 mandatov, skoraj še enkrat toliko, kolikor se je z ozirom na volivni red moglo pričakovati. Krepko zagrenjen pa je ta uspeh z izgubo Maribora in Celja, ki sta oba trdno prešla v roke nasprotnikov SDS.

Z volivnim rezultatom pa ne more biti zadovoljna SKS.

Ze to, da je dobila meščanska SDS na

(Podrobni rezultati na 2. in 3. strani.)

deželi več glasov, ko čisto kmetijsko stanovska SKS, je za SKS težak udarec. Bistveno so k temu udarcu pripomogle nasprotja med bivšimi republikanci in kmetijci, ker ni znalo vodstvo SKS ta nasprotja pravočasno likvidirati. Tudi še ni SKS tehnično dorasla volivnemu boju. Priznati pa je tudi treba, da je imela SKS nad vse težavno stališče in da je dosežen rezultat, da se je SKS trdno zasedla med podeželskim ljudstvom in da bo še krepko napredovala, če bo delala z vso intenzivnostjo.

Druge stranke niso dosegle skoraj nobenega uspeha in tudi 4 socialistični poslanci ne ovržejo te resnice.

S slovenskega stališča pa je pozdraviti nedeljske volitve zlasti z ozirom na rezultat v Prekmurju. V Zagrebu se je pred volitvami govorilo, da imajo nedeljske volitve plebiscitaren pomen. Danes moremo tudi mi Slovenci to potrditi, ker so Prekmurci s svojim glasovanjem dokazali, da so Slovenci. In ta dokaz je najbolj razveseljiva stran nedeljskih volitev.

V Beogradu zmagali davidovičevci.

Beograd, 23. I. Pri današnjih oblastnih volitvah so dobili davidovičevci 6 mandatov, združeni radikali pa 5. Druge

stranke niso prejele nobenega mandata. Dobili so: demokrati 8816, radikali 6315.

V Zagrebu dobili radičevci največ glasov.

Zagreb, 23. I. (Ob 23.) Silna napetost je vladala za volitve v Zagrebu, zlasti še vsled tega, ker so bile zagrebške volitve nekaka preizkušnja, če je Radić ohranil svojo pozicijo. Volitve pa so dokazale, da je Zagreb enako odločno za kmetijsko fronto in da je na čelu te fronte celo v meščanskem Zagrebu seljaški Radić.

Rezultat volitev je sledeč: Od okoli 30 tisoč volivcev je volila samo polovica.

Radičevci 4802, federalisti 3556, komunisti 2030, SDS 1807, frankovci 1660, Ko-

šuti (Jurečevići) 280, službena radikalna lista dr. Gmajnerja 610, disidentna radikalna lista Trbojevića 280, davidovičevci 415, združeni katoliški blok

Od 11 zagrebških mandatov dobe torej radičevci 4, federalisti 3, komunisti 2, samostojni demokrati 1 in frankovci 1 mandat.

Zagreb je torej volil povdarjeno levičarsko.

mandatov, demokratska zajednica 7, radičevci 11.

V banjaški oblasti dobe zemljoradniki 11, SDS 5, demokratska zajednica 8, radičevci 5 mandatov.

V mostarski oblasti dobe radičevci 11, zemljoradniki 8, radikali 8, demokratska zajednica 6 mandatov.

V tuzlanski oblasti dobe radikali 5, radičevci 7, zemljoradniki 11, demokratska zajednica 17, SDS 1 mandat.

V vrbaški oblasti dobe radičevci 13, zemljoradniki 12 mandatov. O 18 mandatih je še neznan, kam pripadajo.

Sarajevo, 23. I. Izvoljeni so: 1 HSS, 3 radikali in 3 Demokratske zajednice.

HERCEGOVINA.

Radičevci 11 mandatov, radikali 8, Demokratska zajednica 6.

Trebinje, 23. I. Izvoljeni vsi trije radikali.

Mostar, 23. I. Izvoljen 1 radikal in 1 Demokratska zajednica.

ČRNA GORA.

Cetinje: david. 1.

Peč: radikali 2, demokrati 2.

Istočki okraj: radikali 2.

Djakovica: radikali 1.

Podgorica: radikali 1.

Maleški okraj: radikali 1.

Novi Pazar: radikali 1: 518 glasov, radikali 11: 481 glasov, dav. demokrati: 178 glasov.

SRBIJA.

SKOPLJANSKA OBLAST.

Po dosedaj znanih rezultatih pride v skopljsko oblastno skupščino 26 radikalov in 8 demokratov.

Skoplje: 2 radikala, 2 demokrata.

V beograjski oblasti bo, kakor kaže, najbrže 40 radikalov, 8 demokratov, 6 SDS, 4 zemljoradniki, 2 Nemca.

Kačanički okraj: 1 radikal.

Grapovo: 1 oficijelni in 1 neoficijelni radikal.

Galič: 1 radikal.

Goropoljski okraj: 3 radikali, 1 david.

Veles: 1 radikal.

Požbečki okraj: 2 radikala.

Tetovo: 1 radikal.

Aleksinac: 4 radikali, 1 davidovičev.

Kičevo: 1 radikal, 2 davidovičevca.

Ohrid: 6 radikalov, 2 davidovičevca.

Prilep: 2 pristaša skupine Vasilije Trbića.

Rebar: 3 radikali.

Vrhovo: 3 radikali.

Kruševac: 1 radikal.

Resanski okraj: 4 radikali, 2 davidovičevca.

Začaniški: 1 radikal, 1 davidovičev.

Trsteniški: 1 radikal, 1 davidovičev.

Trsteniški: 1 radikal, 1 davidovičev.

Kopavnički: 2 radikala.

Sokolonja: 3 radikali.

Rezultati ostalih delov države.

V ZAGREBSKI OBLASTI

dobe, po dosedanjih rezultatih sodeč, radičevci 70 mandatov, komunisti 2, frankovci 1, federalisti 3, radikali 11, SDS 1. ostali mandati so sporni.

V PRIMORSKO KRAJSKI OBLASTI

dobe: SDS 30, HSS 28, radikali 3 in davidovičevci 1 mandat.

HRVATSKA.

Zagreb, 23. I. V Osijeku so zmagali federalisti, v Karlovcu radičevci in v Sisku samostojni demokrati.

Djakovica, 23. I. Izvoljen 1 radikal. Krapinske Toplice, 23. I. Izvoljen 1 radikal.

Bjelovar, 23. I. 1 HSS.

Sušak, 23. I. Izvoljena 2 HSS.

Krk, 23. I. Izvoljeni: 1 HSS, 1 davidovičev.

Cirkvenica, 23. I. Izvoljen 1 HSS.

Novi, 23. I. 1 radikal.

Zagreb, okolica: 5 radičevcev.

Karlovac, okolica: 2 radičevca.

Krapina: 1 HSS.

Petrinja: 1 HSS.

Samobor: 2 HSS.

Varaždin: Združeni federalisti in klerikali 1 mandat, 1 SDS.

Osijek: 2 federalista, 1 radikal.

SLAVONIJA.

V osijejski oblasti dobe radičevci 39, SDS 5, zemljoradniki 1, federalisti 3 in radikali 13 mandatov.

DALMACIJA.

V južni Dalmaciji dobe radičevci vse mandate.

V severni Dalmaciji dobe radičevci 29 mandatov, njihovi disidenti 11, federalisti 1, SDS 7, jugoslovanski blok 2, zemljoradniki 2, HPS 1 in radikali 2 mandata.

Makarska: 3 HSS.

Imotski: Vsi radičevci.

Šibenik: 1 zemljoradnik.

Rab: 2 HSS, 1 davidovičev.

SPLIT — komunistično-radičevski.

Split, 23. I. Pri današnjih volitvah so zmagali neodvisni delavci in radičevski disidenti.

VOJVODINA.

Subotica: Radikali 6, HSS 2, združena opozicija 2.

Baranja: radikali 5.

Bačka: radikali 4, opoz. blok 1, radičevci 1.

Sombor: 2 radikali, 1 opoz. blok.

Bačka Palanka: radikali 4.

Apatin: radikali 5.

Bolmo: radikali 2.

Novi Sad, mesto: radikali 2, davidovičevci 1 in SDS 1.

Novi Sad, okraj: radikali 3, david. 2, SDS 1.

Vinkovci: radikali 3.

Zemun: radikali 1, SDS 1.

Veliki Bečkerek: radikali 1, Nemci 1, demokrati 1.

Kikinda: radikali 2, zemljoradniki 1.

Stari Bečej: radikali 2, radičevci 1.

Županji: radikali 2, radičevci 1.

Kitelj: radikali 2, radičevci 1.

Stara Kaniža: radikali 2.

Velika Kikinda, okraj: radikali 2, radičevci 1.

Kovačica: radikali 2, SDS 13.

Nova Kaniža: radikali 2, rad. disidenti 1.

Pančevo, mesto: radikali 1, Nemci 1.

Pančevo, okraj: radikali 1, Nemci 1.

Bačka: radikali 44 mandatov, SDS 2, HS 6, opozicijski blok 7.

Subotica: radikali 5, HSS 3, opozicijski blok 3.

Ilok: radikali 2, HSS 1.

Muma: radik. 3, SDS 2.

Mitrovica: radik. 1, SDS 1, zemljoradniki 1.

St. Pazova: radik. 3, HSS 1, SDS 1.

Sid: radik. 2, SDS 1.

Zemun: radik. 2, SDS 1.

Senta, mesto: radikali 2, opoz. blok 2.

Senta, okraj: radikali 4.

Mesto Jaša Tomić: radikali 3, demokrati 1.

Novi Bečej: radikali 3, zemljoradniki 2.

BOSNA IN HERCEGOVINA.

V travniški oblasti dobe radikali 5

Kragujevac mesto: 1 dem., 1 rad.

Kragujevac: 1 dem., 1 rad.

Jagodina: 1 demokrat.

Knjaževac, 1 demokrat.

Zaječar: 1 radikal.

Čačak: 1 neodvisen radikal.

Valjevo: 1 radikal.

Bitolj: 2 demokrata, 3 radikali.

Pirot: 1 demokrat.

Niš: 3 radikali.

Kačanik: 1 radikal.

Leskovac: 1 demokrat.

ST. RADIĆ O VOLITVAH.

Zagreb, 24. jan. Včeraj, po razglasitvi volivnih rezultatov v Zagrebu, se je zbralo okoli 2000 meščanov in omladincev, ki so priredili po mestu manifestacijo za HSS in Stjepana Radića. Krenili so nato v Hercegovacko ulico pred stanovanje Stjepana Radića. Ta se je pojavil na oknu, nakar ga je neki omladinec nagovoril. Stjepan Radić je v svojem odgovoru izjavil, da je HSS, ako je leta 1920. nastopila samostojno, dobila dve tretjini glasov, drugi je leta 1929. dobila s Hrvatskim blokom oba zagrebška mandata, danes pa je dobila relativno večino. Pri bodočih volitvah bo HSS oba zagrebška mandata obdržala.

Govoreč o programu HSS in o njenem razmerju do države, je izjavil, da brez Hrvatov ni vlade in ne proti njim. Včeraj sem zvedel, da se namerava Uzunović rešiti pašičevcev in da ostane pri politiki sporazuma. Izključil bo 19 radikalov iz kluba, saj smo tudi mi mnoge izključili iz svojega kluba, pa čeprav naje ostalo vsled tega le petdeset.

Boža Maksimović je odredil, da se spuste na prosto vsi čuvarji naših skrivnosti v Bosni in drugod. Toda tega njegovi angani nočejo izvršiti. Maksimović je obljubil, da bo zadevo preiskal in krivec kaznoval. Če pa so to delali dogovorno z njim, bomo mi v tork interpretirali in ne bomo glasovali za proračun notranjega ministristva in moral bo priti drug notranji minister.

Ko so se meščani pričeli razhajati, je krenila povorka na Jelačićev trg, kjer pa jih je pričakovala številna policija, ki je hotela manifestante razpiniti. Prišlo je do spopadov in so bile 4 izločbe razbite.

MACIA IN GARIBALDI OBSOJENA.

Pariz, 23. I. Včeraj se je razglasila obsodba nad vodjo katalonske zarote Macia in nad italijanskim agentom Garibaldijem Garibaldijem. Macia in Garibaldi sta bila obsojena vsak na dva meseca ječe in 100 frankov globe. Ostali udeleženci katalonske zarote pa so bili obsojeni vsak na 1 mesec ječe in 50 frankov globe.

Ljubljana izvolila 3 SDS in 2 SLS.

Volitve	Štev. odd. glas.	Sec.	SDS	SLS	NRS	Bernot	SKS
1. Realna gimnazija	545	33	241	240	22	—	9
2. Mestni dom	578	23	234	286	22	1	12
3. Št. Jakobška šola	469	32	232	185	14	—	6
4. Šola na Prulah	461	41	230	157	25	3	5
5. Cerkvena ulica	581	88	241	221	17	11	3
6. Čopov graben	314	30	166	96	14	2	6
6a. Čopov graben	348	31	187	106	15	1	8
7. Realka	404	39	267	140	45	5	8
8. Licej	503	24	288	137	42	—	12
9. I. drž. gimnazija	320	22	178	96	19	3	12
9a. I. drž. gimnazija	334	42	168	100	19	4	5
10. Justična palača	563	39	243	226	36	4	15
11. Žensko učiteljske	392	17	192	128	39	6	10
12. Moško učiteljske	555	24	206	174	22	4	5
13. Ledina	488	42	198	207	29	3	9
14. Mestna ubožnica	604	60	219	285	24	12	4
15. Češnovar	520	57	232	210	8	1	11
16. Sp. Šiška	414	88	154	135	25	8	6
17. Sp. Šiška	487	125	145	160	45	7	5
18. Sp. Šiška	399	86	137	123	28	2	3

Skupno 9253 941 4159 3412 510 77 154

Izvoljeni so torej od kandidatov Narodnega bloka:

dr. Puc, Tavčar in Ivan Mohorič.

Od SLS pa sta izvoljena:

dr. Breclj in Rojina.

Nobena druga stranka ni dosegla količnika.

Pri skupščinskih volitvah dne 8. februarja 1925 pa so dobili:

Socialisti 430, komunisti 479, skupno

torej 909 glasov, napredni blok 4000, dr. Korošec 4365 in Narodna zajednica, kjer so tedaj volili tudi nar. socialisti 867 glasov.

Tedaj se je udeležilo volitev skupaj 10.141 glasov, dočim je volilo sedaj od 14.084 volivnih upravičencev samo 9271. Volivna udeležba je torej padla za 870 glasov in se volitev ni udeležilo 4813 volivcev. Ti so torej v Ljubljani najmočnejša stranka.

Zadovoljni so bili včeraj ljubljanski samostojni demokrati, ko so izvedeli za ljubljanski volivni rezultat. Ker v Ljubljani so v resnici odrezali proti pričakovanju dobro. Tako govore številke in tega suhega dejstva ni mogoče utajiti. Padla je volivna udeležba in ni manj ko 4813 volivcev je ostalo doma, toda vseeno je SDS napredovala za celih 158 glasov. Ni sicer ta napredek bogzna kako velik, ali pomemben je, če se upošteva, da so bili proti SDS naperjeni težki kanoni, od katerih je bil pač najtežji polom Slavenske banke in pa malo pri kupne metode SDS.

Ce je kljub temu SDS napredovala, potem dokazuje to, da ima SDS izvrstno delujoč aparat in močan tisk. Nasprotniki SDS to dejstvo dosledno premalo upoštevajo in posebnost svoje vrste je, da ne razpolaga SLS, ki ima dominanten položaj med slovenskim narodom, s tako močnim tiskom ko SDS. Še mnogo manj pa upoštevajo ta moment drugi nasprotniki SDS, ki čisto pasivno gledajo, da črpajo njih pristaši vse informacije iz »Jutrac«.

Ljubljanski volivni rezultat je dokazal, da je strankarski aparat dober in da je tudi disciplina med volivci SDS zanesljiva. Vidi se, da geslo o takozvani naprednosti še vedno učinkuje in da ima tu svoje lepe »zasluge« tudi SLS. Neverjetno, kako težke napake si je dovolila »tem oziru SLS. Ko je priobčil »Ilustrovani Slovenec« znano neokusno karikaturo, kako jaše pok. dr. Tavčar na slov. kmetu, je SLS bistveno pripomogla, da je imelo geslo o napredni fronti uspeh. Ta uspeh je še povečala SLS, ko je ravno na dan volitev v »Ilustrovanem Slovence« spominjala na nekdanje boje v kranjskem deželnem zboru. Na eni strani hoče veljati SLS kot prava in edina zastopnica Slovencev, ki edino more dobojevat sedanji boj slovenskega naroda za svoje pravice, na drugi strani pa se ne more premagati toliko, da bi skrla klerikalno kopito. Ni ravno znak dobre taktike, da se SLS te napake še ni opotila.

Svojo časnikarsko premoč v volivnem boju je SDS dokazala, pa čeprav je zadnje dni »Slovenec« krepko posegel v

boj. Toda pripomnili bi le eno. Naj bi imela SLS na svoji vesti Slav. banko, pa bi videli, kako bi znal udariti sam. demokratski tisk! Takoj v zvezi s tem, pa je treba povedati še drugo konstatacijo. Neverjetno, kako so Ljubljančani dobre volje. Ko je propadla Jadranska banka, so samo skomignili z rameni in sedaj, ko je prišel še polom Slavenske banke, niso storili nič drugega. Blagor ljudem, ki so v teh žalostnih časih tako dobre volje.

Kadar je političen boj pritiran na ostrino noža, tedaj množice poznajo le boj med dvema skupinama. Tako je prišlo tudi včeraj v Ljubljani in zato je boj med SLS in SDS potisnih čisto v ozadje socialna vprašanja in združeni socialisti, komunisti in vse ostale socialistične skupine niso mogle zbrati niti dve tretjini količnika. In vendar so dobili socialisti in komunisti 1. 1920 že mnogo preko 2000 glasov. Mirne vesti lahko rečemo, da ni nobena stranka doživela včeraj v Ljubljani tako težkega poraza ko združene delavske stranke. Je pa čisto naraven ta poraz, ker niso toliko nastopile združene delavske stranke, kakor pa združeni delavski voditelji. In tem je izrekel ljubljanski delavec svoje nezaupanje.

Radikali so dobili v Ljubljani 500 glasov. Pa še ta stavek je treba popraviti, ker teh 500 glasov niso dobili radikali, temveč jih je dobil dr. Ravnihar. In kdor Ljubljano kolikaj pozna, nam bo potrdil, da bi dobil dr. Ravnihar vsaj še enkrat toliko glasov, če ne bi kandidiral kot radikal. Nič ne pomaga skrivati se resnici, toda radikalna stranka v Ljubljani pri sedanjih razmerah ne more doseči uspeha. Plat zvona bije sam. demokratski tisk proti režimskim strankam, za vse napake vlade — in teh ni malo — odgovarjajo ljubljanski radikali, na volilnih vladnih mestih pa sede eksponenti SDS. Pri takih razmerah je uspeh pač politična nemogočnost.

SLS ni dosegla včeraj tega števila, kakor ga je dosegel pri zadnjih skupščinskih volitvah dr. Korošec. Prav nič ne dvomimo, da bo sam. demokratski tisk valed tega hrupno govoril, da nima več dr. Korošec pravice do ljubljanskega mandata. Ta trditev pa je še čisto nedo-

kazana. Zakaj pri skupščinskih volitvah je šlo samo za boj med dr. Korošcem in Ivanom Mohoričem. In zaradi tega boja je šlo na volišče še 813 ljudi, ki so sedaj ostali doma. Če pa še glasove teh volivcev prištejemo glasovom SLS, potem je jasno, da bi tudi sedaj dr. Korošec zmagal.

Končno treba izpregovoriti tudi o manjših strankah. Radičevci so sami javno proglasili, da je njih kandidatna lista samo števna in zato ima tudi njih kandidatura le manjši pomen. Vendar pa so z doseženim številom glasov dokazali, da imajo pravico do enega zastopnika v ljubljanskem občinskem svetu in to je bil tudi edini namen njih kandidature.

Najslabše pa so odrezali na včerajšnjih volitvah bivši narodni socialisti. Župansko mesto Ljubljane so nekoč zahtevali za sebe, na včerajšnjih volitvah pa so dokazala, da so dali naprednemu bloku največ 158 glasov, ker tudi v boju proti njim je dobila SDS na zadnjih skupščinskih volitvah 4000 glasov. Mandat je bil torej g. Tavčarju podarjen, dasiravno ni mogoče zanikati, da je šele NSS omogočila SDS, da nastopi pod firmo naprednega bloka in da so vsaj v tem oziru bivši narodni socialisti storili svojo dolžnost. Toda sedaj po izvršeni dolžnosti je pač najlepše, če popravijo svojo firmo in preidejo z glasbo in razvitimi jadrni definitivno v SDS.

K vsem tem komentarjem na rezultate številke pa bi dodali še par splošnih pripomb. Predvsem bi podčrtali veliko

število volivcev, ki so ostali doma. Reči, da so ti volivci sami slabi državljani ali pa nezavedneži, je več ko smešno. Narobe je edin pravilen zaključek ta, da je v Ljubljani skoraj 5000 volivcev dejalo, da jim sedanja politika strank ne prija in da niso mogli tega drugače povdariti ko s tem, da so demonstrativno ostali doma. V interesu naroda je, da bi stranke ta miglaj s kolum razumele in da bi pričele s politiko, ki v resnici odgovarja ljudskim težnjam.

In na vse zadnje še pripomba v lastni zadevi. Prepričani smo, da bo marsikaka stranka dejala, da smo mi krivi, če ni dosegla lepšega uspeha. Vsem tem bodi povedano, da nismo mi tisti, ki navdušuje ljudi za politiko strank, temveč, da je to delo strank samih. Naj delajo boljšo politiko in še mi bomo za nje navdušeni. Za slabo politiko pa se ne moremo navduševati ne mi in ne volivci, ki niso omamljeni od strankarskih gesel.

Ljubljanske volitve so dokazale, da treba dovršiti še mnogo politično prosvetnega dela, predno pridemo do res zadovoljivih rezultatov. Rezultat pa bo zadovoljiv, kadar bo Ljubljana, slovenska metropola dokazala, da je na čelu boja za samoupravo in Zedinjeno Slovenijo, ne pa, da je samo najbolj vidno bojišče za zastareli boj med klerikalci in liberalci. Ni naloga Ljubljane ta, da narod deli, temveč da ga združi in s tem usposobi, da bo znal braniti svoje pravice proti vsakomur.

Rezultat volitev v ljubljanski oblast

Izvoljeni 40 SLS, 4 SKS, 1 HSS, 6 SDS, 1 ZDS, 1 kat. Nemec.

LJUBLJANSKA OKOLICA.

Izvoljenih 5 od SLS: Josip Gostinčar, Josip Brenčič, Peter Hauptman, dr. Anton Breclj in Josip Perme. Od SDS: Zebal Ivan. Od SKS: Pipan Ivan.

Volivnih upravičencev 17.177. Od 11.410 oddanih glasov so dobili SLS 7089, SKS 1337, ZDS 1278, SDS 1364, radikali 151, bernotovci 191.

KRANJ.

Izvoljeni 4 od SLS: dr. Jože Basaj, Anton Umnik, Lovro Planina in Ivan Majeršič. Od SDS: dr. Albert Kramer. Od 9504 oddanih glasov so dobili: SLS 6355, SDS 1637, SKS 995 in ZDS 516.

RADOVLJICA.

Izvoljeni vsi trije kandidati SLS in sicer: Jakob, Jan, Peter Arnež in Josip Lavtičar.

Volivnih upravičencev 8879. Glasovalo je 6232 volivcev ali 73 odstotkov. Dobili so: SLS 3233, SKS 545, SDS 1310, ZDS 860, NRS 131 in bernotovci 141.

KAMNIK.

Izvoljeni vsi trije kandidati SLS. Oddanih 6153: dobili so: SDS 604 glasov, SLS 4601, SKS 577 in ZDS 371.

LITIJA.

Izvoljeni vsi štiri klerikalni kandidati. Od vpisanih 9461 je glasovalo 6842. Dobili so: SLS 4512, SKS 707, SDS 861, ZDS 742.

ČRNOMELJ.

Izvoljena oba kandidata SLS in sicer bivši posl. Josip Nemant in Evg. Jarc. Oddanih glasov 3676, dobili so: SLS 2167, SKS 988, SDS 520.

NOVO MESTO.

Izvoljeni od SLS dr. Ivo Česnik, odvetnik v Novem mestu, Josip Kastelic, župnik v Žužemberku, Ignacij Pevec, posestnik v Škoveu in Ivan Pezdire v Dolenjih Sušicah. Od SKS je izvoljen: Janko Bukovec, tajnik SKS.

Oddanih glasov 7570, dobili so: SLS 4744, SKS 1641, SDS 922, ZDS 263.

KRŠKO.

Izvoljeni so 4 SLS in 1 SKS. Od SLS: dr. Anton Milavec iz Ljubljane, Fr. Kobal, Matej Tomazin in Ivan Colarič. Od SKS inž. Franc Zupančič.

Dobili so SLS 6548, SKS 1968, SDS 859, obe socialistični 183.

KOČEVJE.

Izvoljeni 3 SLS in sicer dekan Anton Skubic, prof. Evg. Jarc in Jožef Strnad in nemški nacionalci (župnik J. Eppich). Oddanih 7046, dobili so: SLS 3437, Nemec 1740, SDS 778, SKS 612 in NRS (Tschinkel) 479.

BREZICE.

Izvoljeni 2 SLS in 1 SKS (Urek). Od 8175 volivcev se je udeležilo volitev 4769. Dobili so: SLS 2304, SKS 1256, SDS 717, Slov. federalisti 68, ZDS 352 in bernotovci 72.

LAŠKO.

Izvoljeni od SLS Jože Zmave in Matevž Deželak ter od socialistov: Sitar Ignac. Volivnih upravičencev je bilo 12.433, volitev se je udeležilo 5625. Dobili so: SLS 2243, SKS 204, ZDS 1834, SDS 1054 in Bernot 290.

LOGATEC.

Izvoljeni od SLS: dr. Natlačen, odv. v Ljubljani in Gabriel Oblak, župan v Dol. Logatecu. Od SDS: Poljanšek Valentin iz

KASTAV.

Okraj Kastav, končni rezultat. Vseh volivcev 2906, volilo 1766. Dobili so: HSS 1056, združeni demokratski stranki 710.

Izvoljen je poslanec HSS.

Podrobni rezultati.

LOGATEC.

Številke pomenijo: 1. št. volivnih upravičencev, 2. število volivcev, 3. SLS, 4. SDS, 5. SKS, 6. ZDS, 7. Bernotovci, 8. NRS. Begunje 334, 212, 167, 11, 82, 2, —, —. Čirknica 614, 333, 222, 74, 3, 18, —, 16.

Volitve	Vseh volivnih upravičencev	Oddanih glasov	Volivna udeležba %	SLS	SDS	SKS	%	Radičevci	%	Socialisti	%	Komunisti	%	NRS	%	Ostalo 7.195	%
V konstituantno dne 28. nov. 1920	215.272	158.255	73,5	157.174	36,9	12.548	7,8	32.585	21,2	—	—	30.675	19,3	16.376	10,3	—	7.195 4,6
V Narodno skupščino dne 18. marca 1923	250.127	178.565	71,4	106.822	62,4	14.654	8,5	11.015	6,2	10.186	5,7	13.324	7,4	5.589	3,1	3.290	1,8 6.234 3,8
V Narodna skupščina dne 8. februarja 1926	264.956	186.532	70,4	104.986	56,3	25.669	12,6	12.320	6,6	20.431	10,9	7.237	3,9	5.547	2,9	Vmariborski oblasti 1.190	0,6 9.472 5

Gornji Logatec 818, 796, 326, 270, 34, 2, —, 4.
Iga vas 649, 390, 254, 117, 15, 1, —, 3.
Planina 401, 268, 197, 65, 4, 2, —, —.
Nova vas 673, 348, 216, 21, 11, 98, —, 2.
Stari trg 874, 536, 331, 162, 20, 20, —, 3.

GLAVARSTVO KRANJ.

Številke pomenijo: 1. število volilnih upravičencev, 2. število volivcev, 3. SLS, 4. SDS, 5. SKS, 6. ZDS.
Kranj 1154, 584, 110, 431, 23, 20.
Jezerko 208, 150, 140, 5, 3, 2.
Kovor, 325, 244, 123, 30, 20, 71.
Predvor 734, 419, 350, 34, 27, 8.
Škofja Loka 405, 273, 190, 70, 10, 3.
Trata 560, 383, 326, 26, 27, 4.
Trški 858, 704, 242, 304, 16, 152.
Železniki 209, 169, 86, 81, 1, 1.
Cerklje 992, 599, 528, 26, 30, 15.
Mavčice 304, 220, 152, 8, 42, 18.
Naklo 488, 382, 285, 21, 67, 9.
Poljane 44, 323, 230, 37, 52, 4.
Predoslje 630, 440, 312, 40, 71, 17.
Selca 716, 429, 307, 50, 69, 3.
Stara Loka 981, 645, 440, 79, 102, 24.
Šenčur 715, 553, 353, 12, 155, 38.
Zg. Pesnica 209, 133, 110, 17, 2, 4.
Zmonek 368, 269, 237, 16, 12, 4.

GLAVARSTVO ČRNOMELJ

Prvo število pomeni volilne upravičence, drugo SLS, tretje radičevce, četrto SKS, peto SDS, šesto NRS.
Adlešiči 312, 163, 24, 17.
Draščiči 95, 39, 28, 7.
Črnomelj 536, 203, 94, 81.
Staritrg 448, 141, 150, 15.
Semič 738, 317, 91, 80.
Dobličje 199, 108, 9, 9.
Dragatuš 822, 132, 28, 20.
Gradac (Podzemelj) 599, 160, 92, 133.
Suhor 342, 59, 172, 4.
Metlika 497, 131, 134, 90.
Talci vrh 317, 194, 5, 13.
Radovica 165, 97, 18, 8.
Sinji virh 141, 15, 77, 1.
Vinica 599, 290, 40, 40.
Božjakovo 182, 119, 31, 2.

GLAVARSTVO KOČEVJE.

Prvo število pomeni volilne upravičence, drugo SLS, tretje nemško stranka, četrto SDS, peto SKS in šesto NRS.
Banjaloka 379, 86, 3, 16, —, 16.
Borovec 155, 26, 71, 1, —, 7.
Cvišlerji 330, 37, 189, 3, 5, 9.
Dolenjavas 546, 342, 26, 24, 1, 26.
Draga 362, 52, 13, 50, 4, 3.
Fara 405, 159, 2, 15, 1, 6.
Hrib 733, 163, 3, 140, 29, 1.
Kočevska Reka 179, 7, 94, 3, 3, 33.
Kočevje 829, 90, 151, 78, 13, 215.
Knežja Lipa 123, 5, 77, 1, 2, 4.
Koprivnik 309, 8, 208, 16, 2, 2.
Karlova 258, 103, 1, 9, 43, 3.
Livold 237, 39, 138, 7, 1, 1.
Morava 185, 2, 75, 16, 2, 12.
Mali Videm 759, 523, 4, 12, 72, 1.
Mala gora 240, 10, 154, 2, 2, 1.
Mozelj 271, 3, 149, 1, 6, 13.
Osilnica 379, 72, —, 9, 12, 21.
Pri cerkvi 208, 138, 1, 3, 39, —.
Ribnica 762, 403, 7, 148, 27, 40.
Rob 303, 126, 2, 10, 46, 1.
Rašica 366, 181, 2, 2, 77, —.
Sodražica 668, 300, 1, 153, 28, 9.
Stara cerkev 325, 18, 200, 8, 1, 9.
Stari log 195, 6, 132, 2, —, 4.
Velike Lašče 163, 48, 2, 13, 76, —.
Zlebič 367, 226, —, 25, 41, 1.

Sv. Gregor 438, 209, 2, 4, 77, 1.
Gora 90, 50, —, 9, 2, —.

GLAVARSTVO NOVO MESTO.

Prvo število pomeni volilne upravičence, drugo SLS, tretje SKS, četrto SDS, peto ZDS.
Bela cerkev 238, 110, 34, 22, 44.
Bruzice 413, 194, 54, 7, 6.
Črmošnjice 344, 38, 37, 19, 17.
Dobrušice 541, 283, 117, 11, 1.
Dvor 288, 150, 21, 53, —.
Mirna 296, 110, 44, 55, 13.
Mirna peč 845, 220, 118, 23, 19.
Novo mesto 819, 201, 32, 245, 86.
Orehovica 281, 103, 93, 8, 2.
Prečna 620, 186, 62, 107, 18.
Smuka 160, 57, 9, 6, 1.
St. Peter 524, 331, 11, 6, 1.
Podgrad 210, 82, 23, 11, —.
Stopiče 529, 333, 25, 5, 2.
Vavta vas 265, 85, 31, 49, 2.
Toplice 783, 307, 101, 80, 5.
Trebnje 725, 285, 173, 37, 14.
Velika Loka 607, 146, 271, 7, 2.
Zagradec 218, 83, 79, 5, —.
Žužemberk 402, 180, 43, 36, 3.
Hinje 477, 217, 23, 8, 3.
Šmihel pri Žužemberku 182, 85, 39, 4, 1.
Ajdovec 174, 125, 8, 8, 2.
Ambrus 360, 274, 5, 3, 3.
Tiholaj 155, 104, 2, 7, 1.
Sela pri Šumberku 128, 94, 22, 2, 2.
Mali Slatnik 267, 170, 22, 4, 19.

GLAVARSTVO LITIJA.

Prvo število pomeni volilne upravičence, drugo SLS, tretje SKS, četrto SDS in peto ZDS.
Dole 158, 120, 1, 2, —.
Gradišče 175, 136, 132, 3, 1.
Hotič 410, 126, 21, 87, 84.
Izlake 726, 156, 12, 129, 153.
Kotredež 313, 89, 15, 74, 45.
Kresnice 208, 126, 6, 6, 21.
Litija 437, 289, 9, 57, 14.
Moravče 387, 280, 15, 17, 5.
Polšnik 398, 211, 7, 8, 13.
Prežganje 445, 340, —, 2, 5.
Radohova vas 380, 195, 40, 5, 5.
Sava 125, 73, 8, 7, 3.
Stična 495, 250, 32, 21, 39.
St. Lambert 309, 149, 23, 33, 16.
Šmartno 603, 328, 12, 79, 38.
Temenica 254, 154, 14, 7, 9.
Višnja gora 451, 301, 17, 40, 6.
Videm 414, 152, 138, 15, 2.
Veliki Gaber 409, 200, 123, 5, —.
Vače 393, 155, 100, 31, 4.
Zagorje 1202, 187, 12, 218, 278.
Žalna 249, 176, 10, 5, 2.
Polica 186, 164, —, 1, —.
Vel. Pece 220, 60, 59, 7, 4.
Laze 166, 101, 17, 4, 10.

GLAVARSTVO KAMNIK.

Prvo število pomeni volilne upravičence, drugo SDS, tretje SLS, četrto SKS, peto ZDS.
Blagovica 514, 43, 304, 21, 1.
Dob 581, 32, 214, 45, 79.
Domžale 580, 81, 273, 25, 10.
Kamnik 729, 183, 226, 46, 50.
Komenda 561, 13, 379, 87, 16.
Lukovica 365, 14, 199, 30, 11.
Moravče 703, 16, 380, 87, 5.
Mengeš 400, 47, 250, 11, 14.
Mekine 438, 12, 257, 6, 59.
Radomlje 458, 49, 273, 14, 11.
Stahovica 294, 2, 153, 3, 30.
Šmartno 202, 3, 96, 29, 2.

Vodice 500, 9, 306, 69, 12.
Zalog 363, 6, 238, 34, 11.
Gozd 166, 6, 76, 26, 15.
Homec 302, 23, 172, 16, 16.
Ihan 257, 20, 157, 1, 4.
Podhruška 260, 6, 188, 17, 3.
Paloviče 60, —, 57, 1, —.
Peče 192, 4, 112, 8, 7.
Trzin 250, 13, 110, 16, 4.
Zgor. Tuhinj 201, 16, 110, 21, —.
Zlato polje 131, 1, 73, 6, 11.

GLAVARSTVO BREŽICE.

Prvo število pomeni volilne upravičence, drugo SLS, tretje SDS, četrto SKS, peto ZDS, šesto slovenske federaliste in sedmo bernotovce.
Artiče 415, 81, 17, 114, 19, 15, 3.
Bizeljsko 800, 99, 21, 140, 3, 5, 9.
Blanca 755, 245, 81, 27, 10, 11, 29.
Brežice 788, 206, 128, 54, 71, 16, 2.
Dobova 716, 193, 40, 174, 42, 1, 3.
Gorica 121, 101, 6, —, 1, —, —.
Globoko 310, 54, 2, 190, 2, 1, 2.
Kapele 451, 165, 22, 34, 5, —, 1.

Planina 171, 73, 11, 24, 5, —, —.
Rajhenburg 853, 281, 210, 5, 31, 3, 7.
Sevnica 554, 159, 71, 84, 27, 1, 5.
Sromlje 284, 99, 4, 80, 1, —, —.
Videm 734, 255, 61, 76, 28, 13, 6.
Zabukovje 391, 56, 9, 120, 3, —, 1.
Pišce 509, 118, 7, 123, 88, 2, 4.
Veliki Kamen 323, 119, 26, 11, 16, —, —.

GLAVARSTVO LAŠKO.

Prvo število pomeni volilne upravičence, drugo SLS, tretje SKS, četrto ZDS, peto SDS, šesto bernotovce.
Dol pri Hrastniku 277, 97, 5, 23, 85, 3.
Jurklošter 534, 129, 82, 4, 6, 2.
Laško 291, 49, 2, 2, 165, 4.
Loka pri Zid. m. 959, 294, 15, 56, 156, 9.
Marija Gradec 727, 486, 3, 11, 44, 2.
Sv. Jedert 376, 119, 11, 10, 93, 7.
Sv. Kristof 570, 285, 2, 13, 59, 3.
Sv. Stefan 481, 169, 4, 17, 59, 8.
Sv. Lenart n. Laškim 186, 66, 35, —, 7, —.
Trbovlje 8332, 567, 45, 1698, 370, 252.

Rezultat volitev v mariborski oblasti.

Izvoljeni 42 SLS, 10 HSS, 6 SDS, 3 ZDS, 2 NRS in 1 SKS.

MESTO MARIBOR.

Od 6689 vol. upravičencev se je udeležilo volitev 4865. Količnik so dosegli združene SLS, NRS in Nemci ter socialistična lista.

Dobili so: Združene SLS, NRS in Nemci 2165, SDS 1038, Soc. 1518 in združeni Davidovičevci, SKS in del NSS 144 glasov.

Izvoljeni so: dr. Leskovar, dr. Ravnik in Grtar.

MESTO CELJE.

Izvoljen rad. dr. Goričan.

Dobili so: Združeni SLS, radikali in Nemci 666 glasov, SDS 478, ZDS 70, Bernot 21. Glasovalo je 1235 volivcev.

GORNJI GRAD.

Izvoljena oba od SLS: Blekač Marko in Štruncelj Franc.

Od 2572 oddanih glasov so dobili SLS 1956, ZDS 136, SKS 197, in SDS 238.

DRAVOGRAD.

Izvoljena dva od SLS: Kugovnik Jurij in Stabej Jože in socialist Möderndorfer Vinko.

Od 4347 oddanih glasov so dobili SLS 1762, ZDS 174,7 SKS 310, in SDS 528.

SLOVENJGRAD.

Izvoljeni so vsi trije od SLS: Pušenjak Vladimir, Guzej Ivan in Blatnik Simon. Od 3935 oddanih glasov so dobili SLS 2680, ZDS 718, SKS 162 in SDS 375.

ŠMARJE PRI JELSAH.

Izvoljeni so štiri od SLS: Turk Ivan, dr. Ogrizek Anton, Marko Kranj in Jože Tovornik. Od SDS pa Perkovič Anton.

Od 5389 oddanih glasov so dobili: SLS 3656, SKS 784, SDS 838, ZDS 63 in bernotovci 49.

OKRAJ CELJE.

Izvoljenih 5 SLS in 1 SKS.

KONJICE.

Oba izvoljena od SLS: Napotnik Matija in Bruderman Leopold.

Vseh volilnih upravičencev 4753, od

oddanih 2778 so dobili SLS 2219, SKS 159, ZDS 161, SDS 239.

MARIBOR, DESNI BREG.

Izvoljeni 8 od SLS: Sagaj Alojzij, Kores Martin, dr. Schaubach Boštjan. Od SDS Finžgar Jožef, od ZDS Petejan Josip.

Od 6599 oddanih glasov so dobili: SLS 3478, ZDS 1671, SKS 417, SDS 882, Bernot 151.

MARIBOR, LEVI BREG.

Vseh pet izvoljenih od SLS: Supanič Alojzij, dr. Leskovar Josip, dr. Vebler Andrej, Pirnat Franc, Poljanec Ljudevit.

Od 6170 oddanih glasov so dobili: SLS 5506, SKS 415, ZDS 320, SDS 929.

PTUJ.

Izvoljeni 6 od SLS: Veršič Ivan, Jančević Alojzij, Rozman Peter, dr. Kovar Janko, Kropf Lovro in Čuš Janko. Od SDS: Lovro Petovar.

Od 9352 oddanih glasov so prejeli SLS 6704, ZDS 530, SDS 1353, SKS 792.

LJUTOMER.

Vsi trije izvoljeni od SLS: Rajh Jakob, Neudauer Alojzij, Hrastelj Franc.

Od 5033 oddanih glasov so dobili SLS 3705, SKS 603, disidenti SLS 86, SDS 594, ZDS 45.

MURSKA SOBOTA.

Izvoljeni: 2 od SLS: Tafilik Franc in Horvat Geza. 2 radičevci: Hidovšek Franc in Kuhar Josip. 1 od SDS: Grdina Ivan, evang. župnik.

Od 8552 oddanih glasov so dobili: SLS 2991, radičevci 2756, SKS 648, SDS 1704, radikali 113 in Zagorski 40.

DOLNJA LENDAVA.

Izvoljeni 4 od SLS: Franc Faflik, Geza Horvat, Franc Kerec, Franc Božič in radičevci Franc Hidošek.

Od 6246 oddanih glasov so dobili: SLS 4072, radičevci 1308, SKS 82, SDS 676 in NRS 108.

MEDJIMURJE. — PRELOG.

Izvoljeni so trije radičevci, en hrvatski klerikalec in en samostojni demokrat.

Ch. Luceto:

37

Spomini francoskega vojnega detektiva.

Divje je udaril s pestjo na mizo, da sta najina kozarca pive kar zažvenketala in zadrl se je:

— Zum Teufel! Navaden orožnik kot jaz bom vendar malo več vedel kot tak osel kot ste vi! Ve še mnogo več kot oficirji in marsikateri inženjerji. Navaden orožnik ima dostop tja, kamor ne pridejo nikoli niti inženjerji, niti oficirji!

— Res?

— Res? Toda, Donnerwetter! Če sem z lastnimi očmi videl, kako polnijo granate s plinom.

Na mah sem se nehal smejati, kajti spoznal sem, da mož govori resnico!

Ker sem pa hotel orožnika pridobiti zase, sem se začel norčevati iz nove iznajdbe.

— Kako hočete spraviti plin v granate, sem mu dejal smeje. To je ravnotako, kot če bi hoteli zapreti vodo v kletko.

Orožnik je postal divji in oči so se mu kar iskrale.

— A, takol je vzkliknil. Smatrate me za starega osla! Jaz da ne bi vedel, kaj govorim! ... Čujte koliko greste staviti, da te plinske granate res obstojajo?

Začel sem se krohotati na vse grlo, potem sem mu pa dejal:

— Dragi moj prijatelj, bolje je, če si stvar premisli, kajli izgubili boste svojo stavo!

— To mi je vse eno! Za koliko greva staviti? Delal sem se, kot bi premišljal in se obotavljal, potem sem mu pa rekel:

— Čujte, dobra duša sem in nočem vas uničiti. Stavim tisoč mark, da plinske granate obstojajo samo v vaši domišljiji!

— Velja! je vzkliknil smeje. Pri moji veri, današnji dan pa zame ni izgubljen!

— Zame pa še manj! sem si mislil... na tihem. Ko sem se nehal smejati, sem vprašal vljudno, kot človek, ki hoče nadaljevati pogovor:

— In kdaj mi mislite pokazati svojo imenitno granato?

— O, kadar vam drago! Da pa ne boste več dvomili, mislim, da je najbolje, če vas pustim prisostvovati poskusu. Seveda, stvar ostane med nama, to se razume samo ob sebi!

— Kajpak! Toda kakšen poskus bo to?

— Oni, ki mu bo cesar sam prisostvoval čez nekaj dni.

— Cesar? V Essen! Menda se vam blede! Kako morete verjeti bajki, da bo cesar prišel v Essen! Dragi prijatelj, ali ne vidite, da vas ljudje vlečejo za nos?

Orožnik je spet vzrojil, toda obvladal se je in mi dejal:

— Koliko stavite, da pride prihodnji petek cesar sam k poskusu?

— Še en tisoč mark povrh! Sem mu naglo dejal.

— Velja!

Po kratkem premisleku je dodal:

— Čakajte me tukaj v petek ob desetih zjutraj in videli boste, ali lažem. Pa vedite: ne pozabite svojih 2000 mark.

— Dobro. Toda smilite se mi, ker sem prepričan, da stvar slabo stoji za vas.

Skozmnignil je z ramami, mi stisnil roko in odšel pevajoč takrat zelo znano popevko o uničenju Anglije in razkosanju Francije.

25. poglavje.

Imeniten poskus.

Tu hočem prav posebno opozoriti čitatelje na poglavje, ki ga bodo v sledečem čitali, in sicer iz sledeh vzrokov:

Kadar dobi agent naročilo, da preišče kakšno zadevo inzomestvu, je treba, da prinese seboj fotografske snimke, kot dokaz, da so njegova poročila avtentična.

Lahko je reči: »Jaz sem bil na tem in onem mestu, in sem videl sledeče.«

Težje pa je stvar dokazati.

Zato zahteva protišpijanski urad po pravici od svojih agentov, bodisi da so novi ali stari, višji ali nižji, fotografije, s katerimi dokazujejo, da so njih podani resnični.

(Dalje prihodnji)

Od 7020 oddanih glasov so dobili HPS 1147, HSS 4511, SDS 1319, NRS 143.

MEDJIMURJE. — ČAKOVEC.

Izvoljeni so štirje radičevci in eden od SDS.

Od 7802 oddanih glasov so dobili: HSS 4338, HPS 816, NRS 139, SDS 1766, gospodarska lista 572, socialisti 102, Nikičeva lista 68.

NA NEPRIJAZNO VPRAŠANJE — PRIJAZEN ODGOVOR.

»Jutro« me vprašuje na dan volitve — kakšna neokusnost — »gosp. Ravnihar, kje je 300.000 Din?«, ki da jih je prejela NRS v Sloveniji.

Na to vprašanje čisto kratek odgovor: Za teh 300.000 Din, ki so bili baže izplačani 1. 1923., ko še nisem bil član NRS, prav tako malo vem, kje so, kakor sem bil kot takratni poslovodni podpredsednik JDS vedel za one 3.000.000 kron recij in beri tri milijone kron, ki jih je bil prejel g. dr. Žerjav — vidite, da sem mnogo bolj vljuden ko »Jutro«, in ne jemljem g. dr. Žerjavo njegovega doktorata — od Jadranske banke — za namene JDS, kar ravno je dalo neposredni povod za izstop mnogih poštenih pristašev iz JDS.

Ako »Jutro« na vsak način želi, da se o tem zopet otvori debata, sem mu na razpolago.

Je vse zaman, veleugledna »Jutrova« gospoda, meni ne morete blizu.

Dr. Vladimir Ravnihar.

Politične vesti.

— Finančni odbor je v soboto sprejel proračun prosvetnega ministra. Uvodoma je podal prosvetni minister Trifunović obširen ekspeze. Dejal je, da znaša prosvetni proračun 873 milijonov, za 80 milijonov več, ko lani. Je pa še vedno prenizek. Ljudskih šol je 8000 z 800.000 učenci, kar je znatno premalo. Preveč pa raste število učiteljev. Srednjih šol je okoli 300, kar je preveč, zato pa je strokovnih šol premalo. Zagrebška univerza ima 7, beograjska 6 in ljubljanska 5 fakultet, vse skupaj pa 700 profesorjev in 11.000 dijakov. Univerze se čisto gotovo prehitro razvijajo (z izjemo ljubljanske, kar je minister pozabil pripomniti, op. ured.). Za nezdrave razmere v prosvetnem ministertvu so odgovorne vse stranke. Številni medklici pa so ministra tako razburili, da je prekinil ekspeze. Po ministru je govoril posl. Grol, ki je ostro kritikoval proračun. Seja je bila nato prekinjena, ker še ni bilo doseženo soglasje med radikali in radičevci. Do tega soglasja tudi ni prišlo pozneje in sta poslanca Preka in Hadžioman zapustila sejo in izjavila, da ne glasujeta za prosvetni proračun, ker se ne strinjata s prosvetno politiko ministra Trifunovića. Po zopetni otvoritvi seje je predlagal poslanec dr. Benković razne redukcije. Subvencija Sokolu se zniža od 100 na 50 tisoč, brišejo se razni krediti za nakup starejših del, število nadzornikov se zniža od 280 na 138, pisarniški izdatki se znižajo na vseh univerzah za 30%, gledališke subvencije pa ostanejo iste. Na intervencijo poslanca Smedeja je obljubil prosvetni minister, da bo v amendentih zvišal postavke za ljubljansko univerzo in gledališče. Nato je bil proračun z večino glasov sprejet.

— Bolgarski glas za zbliznanje z Jugoslavijo. »Znamjck«, glasilo demokratskega voditelja Malinova piše o jugoslovansko-bolgarskem zbliznanju: »Italija bi morala naravnost vdreti v Albanijo, da bi postalo Beogradu vendar enkrat jasno, da obstoje kljub vsem razlikam elementi, ki trajno vežejo Jugoslavoane in balkanske narode. Jugoslavija čuti potrebo balkanske solidarnosti zlasti močno od tedaj, ko se je pričelo govoriti o Bethlenovi poti v Rim. Ideja zbliznanja in eventuelne združitve jugoslovanstva z Bolgarijo stopa zopet na plan. Danes je drugačna aktivnost in tudi drugačno razmerje sil. Bolgarska javnost je v preteklih desetih letih doživela mnogo razočaranj. Dalje povdarja članek, da velika ideja zbliznanja ne sme služiti niti nacionalnim in niti političnim ciljem, ker mora biti neodvisna od vseh dnevnih prizadevanj in osebnih vprašanj. Zbliznanje med obema bratskima narodoma je vprašanje takta in časa. Končno povdarja »Znamjck«, da mora zavladati politika reda in zakonitosti, ki mora priznati tudi obstoj macedonske narodnosti. — Ni še bogzna kako zadovoljiv bolgarski glas, toda glavno je, da se

je pričelo o zbliznanju govoriti. Razmere bodo potem že poskrbele, da tudi dejanja ne izostanejo.

— Ahmed beg Zogu se pripravlja na pot v Rim, da se zahvali Mussoliniju za bogato denarno darilo in da ga zaprosi za pomoč, da postane kralj Albanije. Pravijo, da Ahmed Zogu že tudi išče princezinjo, ki bi bila pripravljena postati albanska kraljica. Pravijo pa tudi, da veljajo za enkrat tla v Albaniji za tako vroča, da hoče vsaka princezinja postati albanska kraljica le pod pogojem, da sme vse leto živeti izven Albanije. Pred svojim odhodom v Rim je podal seveda Ahmed Zogu dolgo izjavo o Mussolinijevem pacifizmu ter svojem albanskem patriotizmu. Potrežljivi papir je prenesel tudi že hujše trditve.

Kratke vesti.

Ahmed Zogu obeša. Preki sod v Skadru deluje z vso paro in je izrekel že celo vrsto smrtnih obsodb. Dosedaj je bilo v Skadru javno obešenih že 30 upornikov.

Ameriški zunanji odbor senata se je izrekel s 13 proti 3 glasovi za arbitražno rešitev spora z Mehiko.

Angleška vlada je izjavila, da ima vojne ladje na Kitajskem le v obrambo svojih državljanov in da priznava legitimne zahteve Kitajcev.

Madjarski socialisti so izdali deklaracijo, v kateri odrekajo madjarski vladi, da govori v imenu naroda, ker pri volitvah ni mogla priti volja naroda do veljave.

Beleške.

ZAKAJ SE MORA VSAKDO UDELEŽITI VOLITEV?

»Jutro« utemeljuje to tudi takole:

»Država je v nevarnosti, narod v opasnosti. Kdor noče pomagati pri reševanju akeiji, kdor stoji ob strani, če gori hiša ali se podira zemlja pod nogami, bo kol član države in naroda sežgan in sam podsat.«

Manjka samo še dostavek, da bo vsakomur roka usahnila, če ne bo volil za — SDS.

Prosveta.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Ponedeljek, 24. januarja: Pahljača lady Windermere. — Red E.

Torek, 25. januarja: zaprto.

Sreda, 26. januarja: Pri lepi krčmarici. — Red D.

Četrtek, 27. januarja: zaprto.

Petek, 28. januarja: Ugrabljene Sabinke. — Red B.

Sobota, 29. januarja: Slaba vest. Delavska predstava po znižanih cenah. — Izven.

Opera.

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Ponedeljek, 24. januarja: zaprto.

Torek, 25. januarja: Nižava. — Red A.

Gostuje g. Rudolf Bukšek.

Sreda, 26. januarja: Figarova svatba. — Red C.

Četrtek, 27. januarja: zaprto.

Petek, 28. januarja: Ples v maskah. — Red E.

Konservatorij v Ljubljani ima v tekočem šolskem letu 1926-27 139 gojencev in sicer solopevskega, klavirskega, violinskega, odelka in odelka za orkestralne instrumente. Prvi letošnji javni nastop gojencev konservatorija, se vrši v sredo dne 26. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani Filharmonične družbe. Na tem koncertu, na kojega sporedu so zastopani skladatelji Tartini, Saint-Saens, Chopin, Smetana, Debussy, Dawes in Krička, nastopi gojenec prof. Šlaisa, vojolinist Rupel Karel ter gojenci kons. prof. Janka Ravnika, pianisti Valjalo Marta, Lipovšek Marjan in Šivic Pavel. Spored tvorijo prava umetniška dela zgoraj navedenih avtorjev, ki bodo podana z največjo skrbjo po najboljših gojencih zavoda, tako da ima cela prireditel absolutno koncertni značaj. Ker ima cela koncertna prireditev v prvi vrsti namen vzbuditi med našim prebivalstvom zanimanje za glasbo, so cene izredno nizko nastavljen. Posamezni sedeži v dvorani so dobivajo po 10 in 5 Din, stojišče pa po 3 Din. Predprodaja v Matični knjigarni.

Dnevne vesti.

— Slovenska umetniška razstava v Berlinu. Te dni so razstavili svoje umetnine v Berlinu, v prostorih »Sturm« slovenski umetniki Pilon, Cargo, brata Kraja, brata Vidmarja in Jakac. Berlinski časopisje se priznavalo izraza o slovenski moderni umetnosti, ki jo zastopajo omenjeni. Je to prva slovenska umetniška razstava v Nemčiji po vojni.

— Nov pravilnik o konzularni službi. V zunanjem ministertvu se izdeluje nov pravilnik o konzularni službi. V to svrhu je vpostavljen oziroma odbor, obstoječ iz zastopnikov treh ministertev.

— Novi tarifi za mednarodni osebni promet. Centralna mednarodna železniška unija je določila nove tarife za prevoz potnikov in prtljage v mednarodnem železniškem prometu skozi našo državo, Anglijo, Francijo, Belgijo, Madžarsko in Turčijo. Tarifi so stopili takoj v veljavo.

— V ministertvu pravde so podpisani novi ukazi o imenovanju, napredovanju in premeštitvah sodnega osebja.

— Iz državne službe. Sodni poduradnik pri okrajnem sodišču v Litiji Ivan Pečlin je upokojen. — Višji revizor pri agrarni direkciji v Ljubljani Ivan Tavčar je podal ostavko na državno službo.

— Nov italijanski konzul v Splitu. Dosedanji italijanski generalni konzul v Splitu Bartoluzzi-Gedolini je stavljen na dispozicijo. Na njegovo mesto je bil imenovan za konzula Avgust Castagnetti.

— Finančni delegat dr. Šavnik je na poziv finančnega ministra odpotoval v Beograd radi pretresa budžeta tega ministertva v finančnem odboru.

— Razpisano zdravniško mesto. Veliki župan ljubljanske oblasti razpisuje službo okrajnega zdravnika za zdravstveno okrožje v Kranjski gori. Prošnje je vložiti do 20. februarja pri velikem županu v Ljubljani. Podrobnosti glej v »Uradnem listu« št. 9 z dne 21. t. m.

— Iz zdravniške službe. Za zdravnike pripravnike so imenovani dr. Stane Skulj in dr. Marijan Polenšek pri splošni bolnici v Ljubljani, dr. Boris Kristan pa pri splošni bolnici v Mariboru.

— I. mednarodni kongres gluho-nemih se vrši prihodnje leto v Pragi. Kongresa se udeležijo tudi delegati iz naše države.

— Zagrebška policija in bolni aretiranci iz Slovenije. Ker se je prav pogosto dogajalo, da slovenske občine niso hotele plačevati stroškov bolniške oskrbine svojih domačinov, ki so se lečili v kaki zagrebški bolnici, zagrebške bolnice v obče sprejem bolnikov iz Slovenije, razven v nujnih slučajih, sploh odklanjajo, če bolnik ne plača stroškov v naprej. (Za člane gotovih bolniških blagajna velja seveda izjema.) Edino Zakladna bolnica ki je v državni upravi, mora sprejemati bolnike brez razlike, odkod so. Zato pa ima Zakladna bolnica danes v Sloveniji baže tudi že nad 1 milijon terjatev. Z ozirom na vse to, je predlagala zagrebška policija glede bolnih aretirancev iz Slovenije pri zdravstvenem inspektoratu v Zagrebu nov postopek: Bolni aretiranci iz Slovenije se pošljejo odgonskim potom v bolnice v Sloveniji. Inspektorat je izjavil, da s predlogom soglaša. Sedaj gre samo še zato, kdo bo plačeval stroške za transport. Zagrebška policija bo podzela tozadevno pri železn. direkciji korake, ki merijo na to, da naj bi stroškov ne nosila policija, temveč naj bi zahtevala železnica povračilo od pristojne občine.

— Inspekcija dela v Ljubljani in Mariboru razglasa: V svrhu preprečenja obolenj oči in dihalnih organov delavstva, zaposlenega v tovarnah pohištva in mizarstvih podjetjih se predpisuje na podlagi zakonov sledeče: 1. Za politiranje lesnih predmetov se ima uporabljati špirit denaturiran s terpentinskim oljem in šelakom. 2. Najstrožje se prepoveduje uporaba špirita, sestojeca iz metilnega alkohola in lesnega olja, ker v alkoholu varira odstotek acetona, ki je škodljiv za oči in dihala vposlenega delavstva. 3. V dosego dovolila uporabe špirita v industrijske svrhe (ad toč. 1) se je obračati na pristojno finančno ravnilništvo. 4. Prizadete, ki se po gornjem predpisu ne bi ravnali bo pristojna inspekcija dela občutno kaznovala, poleg tega pa tudi zadevno sporočila Okrožnemu uradu za zavarovanje delavcev v nadaljno postopanje.

— Mednarodna gospodarska konferenca v Ženevi. Na mednarodni gospodarski konferenci v Ženevi, ki se vrši, kot smo poročali, dne 4. maja, bo zastopana tudi naša država, in sicer po 5 delegatih. V naših gospodarskih krogih vlada za konferenco veliko zanimanje. Različne korporacije zbirajo material, ki se predloži konferenci v svrhu, da se seznanijo inozemski gospodarski krogi čim bolj z našimi gospodarskimi prilikami.

— Italijanska akademija znanosti. Iz Rima poročajo: V kratkem se izda dekret o ustanovitvi italijanske akademije znanosti. Določeno je, da bo znalo število članov akademije 60. Prvih 30 bo imenoval Mussolini na predlog prosvetnega ministra. Ta tridesetorica bo predlagala Mussoliniju ostalih 30 članov. Akademija se bo nahajala v palači Varnesina, ki je ena od najlepših palač v Rimu ter je last potomcev Bourboncev, od katerih jo bo odkupila vlada za 12 milijonov lir.

— Epidemija koz na Angleškem. V Angliji in Walesu je bilo prijavljenih zadnji teden nič manj kot 675 slučajev obolenja za kozami. Bolezen je v splošnem lahkega značaja.

— Poljska nabavi tri podmornice. Iz Varšave poročajo: Vojno ministertvo je

naročilo v Franciji tri 980 tonske podmornice. — Podmornice bodo služile obrambi poljske morske obali.

— Na Ruskem ni gripe. Kot poročajo iz Moskve, se v Rusiji doslej še ni pripetil noben slučaj gripe. Po vsej Rusiji vlada silen mrav. V Moskvi je kazal te dni toplomer — 28, v zapadni Sibiriji — 42, v Jakutsku pa celo — 52 stopinj. Iz vseh krajev države prihajajo poročila o silnih snežnih zametih. Vlaki, prihajajoči iz srednje Azije, imajo po 42 ur zamude.

— Kuga v Mongoliji. Kot poročajo iz Harbina se kuga v Mongoliji vedno bolj širi. V svrhu pobijanja epidemije sta bili odposlani v Mongolijo dve ruski in dve kitajski pomožni ekspediciji. Newyorška univerza je poslala tretjo v Urgo. Doslej je zahtevala kuga v Mongoliji 2210 človeških žrtv.

— Snežni plaz v poljski Tatri zasul tri kmete z vozovi vred. Iz Krakova poročajo: V gorovju pri Zakopanju je zasul te dni velik snežni plaz tri kmete z vozovi in konji vred. Kljub temu, da je odšla na kraj nesreče takoj rešilna ekspedicija, so našli ponesrečence šele čez tri dni mrtve.

— Hudi nalivi v Italiji. Iz Rima poročajo: V Neaplju je besnela te dni silna nevinta. V večjem delu Italije že pet dni neprestano močno dežuje. Nekaterke reke in potoki so prestopile bregove.

— V Tokiju se boje novih potresov. Te dni so čutili v Tokiju močan potresni sunek, ki pa ni povzročil nikake večje škode. Kljub temu je zavijadala med prebivalstvom, ki se boji novih potresov, velika panika.

— Veliki snežni zameti v Španiji. V več španskih provincah, posebno v Asturiji in Albaceti močno sneži. Vsled snežnih zametov je oviran železniški promet. Trije tovorni vlaki so običali v snegu, šest lokomotiv je skočilo s tira. Direktna zveza med Madridom in Valencio je prekinjena. V Madridu kaže toplomer 5 stopinj pod ničlo.

— Razzija na tučce v Parizu. Te dni je priredila pariška policija razzijo na tučce. Od 500 tučcev, ki so bili pozvani, da se legitimirajo, se jih bo moralo 127 zagovarjati radi prestopkov zoper predpise za tučce, 38 pa je bilo takoj izgnanih. Cela vrsta podjetnikov je obtožena, ker so zaposlevali v svojih obratih tučce, ki niso imeli na svojih delavskih izkaznicah uradne pripombe: pripuščeno kot delavec.

— Avtomobilna cesta Hamburg—Genova. Nemški avtoindustriji preirisašo načrt ceste za avtomobilni promet med Hamburgom in Genovo. Cesta bi bila dolga kakih 1260 km ter bi vodila iz Hamburga v Genovo preko Hannovera, Frankfurta o./M., Karlsruhe, Freiburga, Breisgana, Curiha, Bellinzona in Milana, bila bi torej skoraj navpična zveza med Severnim in Jadranskim morjem.

— Železniška nesreča v Franciji. Na kolodvoru v Auxerre-u se je pripetila te dni velika železniška nesreča. Pri nekem iz Joigny-a prihajajočem osebnem vlaku je odpovedala zavora. Ker je vrh tega terena močno nagnjen, je pridrvel vlak z brzino 60 km na pokriti peron. Stroj je skočil s tira, dva voza je vrglo na stran ter sta se pri tem popolnoma razbila. En potnik je bil ubit, 7 težko poškodovanih.

— Poizkušeni samomor slavne plesalke. Nekoč svetovnoslavna plesalka Isadora Duncan je izvršila te dni v Nizzi poizkus samomora, ki pa se je popolnoma ponesrečil. Umetnica je živela že nekaj časa z mladim ruskim muzikom Šerovom v neki vili ob morski obali pri Nizzi. Te dni je priredila veliko maskarado. Tekom veselice se je zagledal njen ljubimec v mlado Američanko, s katero se je kmalu zaprl v sosednjo spalno sobo. Zaman je trkala plesalka na vrata in zahtevala, da se odpro. Ko ji je jel zaljubljeni parček končno odgovarjati zgolj s porogljivim smehom, je odhitela plesalka v divji ljubosumnosti na prosto ter skočila v morje. Več dobrih plavalcev iz družbe se je pognalo za njo in posrečilo se jim je, da so jo rešili. Isadora Duncan je bila že onesveščena.

— Krvava drama ljubosumnosti. V pariškem predmestju Houilles se je odigrala te dni krvava drama ljubosumnosti. Zobozdravnik Lebailly je živel že dalj časa v divjem zakonu z 20 letno gospo Ris. Dama je bila izredno ljubosumna, vsled česar je bilo skupno življenje malo harmonično. Vsled večnih scen se je Lebailly svoje ljubice naveličal. Ko ji je te dni povedal, da hoče napraviti razmerju konec, je pograbila resolutna žena samokres ter pognala Lebaillyju dve krogli v glavo. Lebailly-ja so pre-

peljali težko pošl odovanega v bolnico, gošpa kis pa v zapir.

— Drzna železnška tatvina. Te dni so ukradli z nekega tovarnega vlaka, ki je vozil iz Subotice v Sember neznan lop vi med vožnjo 14 vreč moke in raznega drugega blaga v skupni vrednosti 200.000 Din.

— V ognju prorodila. Te dni je izbruhnil v neki hiši v vasi Hamer pri Eisensteinu sredi noči požar. Prva ga je opazila mlado poročena Johanna Messer, ki se je nahajala v devetem meseu nosečnosti. Zbudila je sosedovale, ki so se vsi rešili. Ona sama pa se je vrnila pozneje v gorečo hišo, hoteč rešiti neke stvari, nahajajoče se ve podstrešju. Tam je dobila nenadoma porodno popadke. Po gorečih stopnicah je ni bilo mogoče nesti iz hiše. Njena sestra bolni mož jo je skušal rešiti skozi okno, toda zaman. Pri oknu stoječa je nesrečnica sredi dima in ognja porodila. Od zunaj se je videla samo njena roka, s katero se je oklepala zunanega zidu. Nenadoma se je zid podrl in jo pokopal. Ko je bil požar pogasjen, so našli pod ruševinami njo in novorojenčka zogljenela.

— Stekel pes umoril konja. Pri dunajski policijski inspekciji se je zglašil te dni neki pekovski mojster iz Horne na Nižnjavstrijskem ter prosil, da ga cepijo proti pasji steklini. Pekovski mojster je povedal, da je napadel dan popreje pred njegovo hišo neznan stekel pes njegovega vpreženega konja ter ga na glavi in vratu tako močno poškodoval, da so ga morali po odredbi živinozdravnika takoj zažlati. Pekovski mojster je gledal v kritičnem trenutku skozi okno in ker je videl, da je v skrajni nevarnosti tudi njegov vajenec, ki se je skušal obraniti psa z bičem, mu je prihitel na pomoč, vsled česar je napadel pes takoj tudi njega ter ga na obeh rokah precej močno oklal.

— Glavni dobiček razredne loterije zadet, ne da bi bil vedel. Neki uradnik subotičke železniške direkcije je kupil svojetasno srečko 97.700 razredne loterije. Pri zadnjem žrebanju je zadela ta srečka glavni dobiček 200.000 Din. Uradnik je bil na srečko že popolnoma pozabil, zato je bil te dni, ko so ga obvestili, da je zadet 200.000 Din pač zelo prijetno iznenaden. Uradnik je igral v razredni loteriji prvič v svojem življenju. K naupu srečke so ga pregovorili s težko muko njegovi tovariši. Kupil je srečko od nekega zagrebškega agenta, ki je prodajal srečke v Subotici.

— Goljufive mlekarice v Osijeku. V petek je zaplenilo tržno nadzorstvo v Osijeku mlekaricam iz okolice nad 500 litrov potvorjenega mleka. Pravijo, da bi bilo dobro, da bi bili krivci eksperimentalno kaznovani.

Ljubljana.

— Znižanje cen mestnega električnega toka. Gospod komisar A. Mencinger je znižal ceno električnega toka za luči v pisarnah in obratih od 4 na 3 Din na kv. uro; dalje za luči v trgovinah od 7 na 6 Din za kv. uro. Cena toka za privatna stanovanja ostane nespremenjena to je na 5 Din na kv. uro. Pač pa je znižal ceno toka za kino »Matica«, ki je kot demokratsko podjetje imelo nezastisljen privilegij od prejšnjih gerentov kljub svoji najboljši legi v centru mesta. Sicer bo »Jutro« pisalo, da je to bilo preje sklenjeno in je vladni komisar to samo izvršil (namreč znižanje cen toka ne povišanje kino »Matica«), kakor to piše v vsakem slučaju, ko odredi sedanji vladni komisar v korist konzumentov ali davkoplačevalcev.

— Dobitki III. književne tombole Jugoslovenske Maticе obsegajo na tisoče slovenskih leposlovnih knjig. Glavni dobiček — celotna zbirka vseh 46 letnikov »Ljubljanskega zvonca« — je vredna nad 10.000 Din. Tablice po 8 Din so naprodaj pri vseh šolah in vseh podružnicah Jugoslovenske Maticе v Sloveniji, v Ljubljani pa v Tiskovni zadrugi, Novi založbi, trafiki Sever in v pisarni Jugoslov. Maticе, Selenburgova 7-II.

— Za dr. Rybářev fond so nadalje darovali Jugoslovenski Matici gg. Rudolf Juvan 50 dinarjev, Riko Jug 50 Din, Ivan Tavčar 50 dinarjev, Pavel Debevec 20 Din, Josip Sluga 50 Din. — Iskrena hvala!

— I. Literarni večer Antona Podbevška. V torek 25. t. m. ob 8. zvečer se bo vršil v Mestnem domu I. literarni večer pesnika Antona Podbevška. Snored obsega: »Bistvo naše narodne duše«, Idejna struktura »Mladice«, »Križ na gorici« in »Kritike« ter »Gledališka sezona 1926-1927.«

— 6% obligacijsko posojilo mesta Ljubljane za zgradbo stanovanjskih hiš so dne 20. in 21. t. m. podpisali: Marn Amalijsa, zasebnica 1000 Din; Neimenovani 25.000 Din; Breskvar Rudolf, delovodja tobačne tovarne 20.000 Din; Trost Karel, mestni učitelj v pok. 1000 Din; Neimenovani 15.000 Din; Dr. Ujčič Josip, univerzitetni profesor 1000 Din; Zelenik Fran 2000 Din; Neimenovani 30.000 Din; Neimenovani 10.000 Din; Kollman Franc, veletrgovec ltd. 100.000 Din; Neimenovani 25.000 Din.

— Predprodaja vstopnic za lovski ples je prevzela tveška Anton Schuster. Mestni trg št. 25. — Istotam je dobiti še nekaj lož.

— Prevažanje gnoja po mestu. Mestni magistrat opozarja, da razni posestniki prevažajo po mestu gnoj v odprtih nezakritih in nezadostno zavarovanih vozovih. Zatorej opozarja vse posestnike in voznike na določbo § 105 mestno-policijskega reda, ki se glasi: Vozovi za gnoj morajo biti na vseh straneh z deskami dobro obiti in imeti pokrov, da se zabrani raztrošenje gnoja. Vsako nasprotno ravnanje

Karel Capek:

Pismo iz Italije.

V BOŽJI DLANI.

Vedno pravijo: če kam potujete, naučite se tamkajšnjega jezika, da boste lepše pronicali v dušo ljudstva, pa to in ono. No, v takem slučaju pronicate ljudsko dušo, kot bi se vozili v Novi Bydžov; razumete vse neumnosti, katere si ljudje pripovedujejo, stavite jim nepotrebna vprašanja, kot na primer, kako se imenuje tam-le ona gora, ali pa koliko minut zamude ima ta-le vlak.

Potujem po italijanski deželi brez bremen takih interesov; moje zmožnosti in moj čas sta ravno zadostovala, da sem se naučil italijanske številke (in še od teh le nizje), pa še to znanje mi je včasih zoperno, kajti moti mojo sladko udanost v voljo božjo. Seveda, v mednarodnih hotelih se človek sporazumi francoško; so pa zanimivejši kraji, kot so vsi hoteli sveta, tam pa že ni več kozmopolitiški Babel, tu že ne moreš vpraševati, ne se sporazumovati, niti od koga kaj želeš; tu se že samo zaneses, da te bodo ljudje nakrmili in napojili, ti postali in te kam vodili — kako in kam to je resnično v njihovi moči, nikakor pa ne v tvoji, toda zaupaš se jim kot nem in slaboten stvor, ki nima moči, da bi sam izbral, se branil ali zabavjal. In glej, dajo ti jesti in piti, skrb zate, spravijo te; ti sam pa sprejemaš vse to s tiščkrat večjo hvaležnostjo, kakor če bi si vse to gospodovalno in obširno naročal.

Potuješ s priprostostjo sv. Františka. Ker ne znaš govoriti, ne moreš od ljudi ničesar zahtevati. Da, najmanj hoteli, to je prava ponižnost in udanost življenju; ne želeš več, kot grizljaj in ležišče, sprejeti vse, kot ti dajo, in zaupati, da vsi dobro mislijo, to je skromna brezskrbnost, ki v tebi obuja celo vrsto čednosti. Skromen si in hvaležen, brez potreb in tih, zadovoljen in zaupljiv; zgubila se je vsa tvoja veličina, namišljenost, nepotrpežljivost, komplicirana in egoistična zbirčnost; si v moči drugih in zato v božji dlani. Ne moreš spraševati, če gre ta vagon samo do Caldare ali celo do Xirbi ali do Bicocce, ker ne veš, kako bi to rekel; sedeš in si brez skrbi, da »oni« to bolje vedo, kot ti in te bodo pripeljali v krasne in pomembne kraje. Ne zbiraš si niti jedi, niti zelišča; sprejemaš, kar ti dajo in glej, dajo ti najboljše, kar imajo. Hočeš plačati, zamomlja ti številko; ne veš, ali hoče eno liro petdeset ali petdeset lir in tako jim pomoliš ves svoj denar, naj si izberejo sami, kolikor se jim zdi primerno. Zelo so pridni; vzamejo si le eno liro petdeset. Razen izvoščaka v Posilipi me v resnici nihče ni osleparil, a takrat se je zbralo okoli sleparja domače ljudstvo iz Bagnoli in mu očitno delalo očitke, videč, da jaz sam nikakor ne morem zmerjati.

Sem pa tja so zamotane situacije, na primer, če hoče človek v Salerno zvedeti, če odhaja danes parnik, Natakari v kavarni s svojim vprašanjem ni vedel kaj početi; sklical je ljudstvo na ulici, ljudstvo pa je posedlo okoli mene, si naročilo café nero in debatiralo, kaj pravzaprav hočem. Rekel sem jim, da hočem v Napoli; prikimavali so mi in se posvetovali in me končno v zboru spremili k vlaku, kjer sem jim moral v spomin razdati vizitke. Včasih se pobrigajo zame, kakor za malega fantička, kot ona starka v Sieni, ali pa govore z menoj v otroškem jeziku, v infinitivih in z gorečimi gestami. Moje razmerje do njih je neobičajno dobro; nikdar jim ne nasprotujem, oni pa meni ne.

Verjemite mi torej: s trohico priprostosti in potrpežljivosti bi mogel človek prepotovati ves svet. V splošnem — z redkimi izjemami — je mogoče, ljudem zaupati; nobena druga stvar ne krepi optimizem bolj, kot ta izkušnja. Če bi znal italijansko, bi ne doživel razkošja tega spoznanja; pa tudi manj bi videl, zato ker bi manj blodil in bi ne prišel včasih v kraje, o katerih Baedeker ne govori. Človek zleze v tramvaj, ki vozi v nasprotno smer; in namesto v kak glupi park s krasnim razgledom pride v tovarniško predmetje in se potika po neizrekljivi umazaniji kake Arenalle, z večjim dojemom, kot če bi se divil subtropski vegetaciji palermskih nasadov. Bloediti, biti nem in brez moči v božji dlani je veliko razkošje in velika korist.

ANATOLE FRANCE O STAROSTI.

Navajamo naslednje, za slavnega francoskega misleca značilne aforizme iz knjige »Pod rožnato utro«.

»Le malo ljudi doseže starost in še tisti ki jo dožive, ne živijo predolgo. Starost je oduren, majnen privešek, ki pride v človeškem življenju le malo v poštev. V pradednih časih ni bilo starih ljudi, najmanj pa ne starcev. Jasno je, da jih ni tudi pri divjih živalih; kajti če so praljudje še tako dolgo živeli, niso postali stari, kakor je to še danes pri divjih živalih.«

»Skrb radi nujnosti, da moramo zapustiti življenje je odvisna od tega, kako smatramo življenje. Oni, ki smatrajo, da nam je Bog naložil življenje kot preizkušnjo, žele, naj bo življenje kratko. Še nikoli se ni nihče kake preizkušnje želel podaljšati. V to pa verujemo le tako, kakor, da sploh ne verjamemo: resnica nas odvrača od tega. Le malo vernikom se mudi čimprej dospeti v nebesa.«

»Moremo trditi, da spomin z leti slabi. Pozabljam namreč na one dogodke, ki so tvorili mejnike na potu našega življenja in življenje se nam zdi potem smešno kratko. Če primerjamo s tem ono malo let in mesecev, ki se jih še upamo doživeti, se nam zde ti zelo dolgi. Ravnotako je res, da se življenja navečimo in da ga manj ljubimo, če smo ga že prelistali. Kakor ona dama osemnajstega stoletja, ki ni mogla več trpeti oblačenja vsako jutro.

Končno je res, da je staranje uspeh, ki se ga moramo veseliti, če vidimo mnoge, ki tega uspeha ne dosežejo.«

»Starci morajo biti skopi: v tem je prav mnogo modrosti. Boje se, da kaj ne zgube in ne čutijo se zmožne, da kaj pridobijo.«

»Po vsem svetu je razširjena neumna misel, da so starci modri. Oni so plašni in neodločni, to je vse. Imajo veliko manj razuma, čim starejši so. V senatovi biblioteki sem slišal nekega dne, kako je gospod Dulaure, ki je bil že blizu svojega konca, povedal svojemu prijatelju, gospodu Jouinu, nekaj svojih spoznanj. Gospod Jouin je rekel, da obžaluje Thiersovo vlado. Gospod Dulaure pa je dejal, da je gospod Thiers napravil zelo mnogo napak. »Kateri?« je vprašal gospod Jouin. »Razjezil je ves svet in če ima kdo tako visoko mesto, ne sme nikogar jeziti.« je odvrnil gospod Dulaure. To sem slišal na lastna ušesa. In čeprav nisem nikoli precejeval modrosti kakega državnika, vendar nisem nikoli verjel, da bi mogel gospod Dulaure v cvetu svoje starosti izreči tako neumnost. Iz ust starca sem čul dragoceno modrost le tedaj, če je šlo za dogodke, ki so si jih ohranili še iz preteklosti, če je šlo za spomine ali opazovanja iz starih časov. Novega, kar bi bilo količkaj vredno, ne morejo več iznajti.«

»Čim bližje prihajamo starosti, tem dalj odmikamo njen prag. Pri prvi uprizoritvi Gounodove opere »Faust« l. 1852.

je Jules Simon, ko je videl zborove pevce, ki so morali predstavljati najzrazitejšo starost s šklepetom kosti in tresenjem udom, vprašal komponista, kako visoka je vendar starost, v kateri si predstavlja starce na odru. Gounod, ki je bil tedaj star štirideset let, je odvrnil, da si jih predstavlja kot zelo stare in to najmanj v petinpetdeset do šestdesetih letih.

Ko je bil Jules Simon trideset let kaneje zopet poslušal »Fausta«, ki so ga izvajali pod osebnim vodstvom komponista, je temu zopet slavil isto vprašanje. Gounod, v katerega življenju je že nastopil večer, mu je odgovoril:

»Moji starci morajo biti seveda pravi starci in najmanj osemdeset do devedeset let stari!«

SPORT.

Božično plavanje so priredili letos tudi v Barceloni. Vodna temperatura je znašala 10, zračna 1 stopnjo. Plavanje se je vršilo v pristanišču na 200m. Zmagal je Ricardo Brull v 2 : 59, drugi je bil Perez Calos v 3 : 13.2, tretji Borrás v 3 : 14.6. Kakor znano, prirejajo tudi v Pragi in Parizu ter nekaterih nordijskih mestih o božiču plavalne tekme. Ker se teh tekem ne vdeležujejo halski plavalci, ampak plavalci, ki redno trenirajo v mrzli vodi, niso nikakor zdravju škodljive, ampak samo kažejo, da so dotični tekmeči utrjeni proti mrazu.

Borbena ženska je vsekakor neka monakovska kontoristinja, ki se je priučila boksanju, in je znala to svojo umetnost tudi dobro izrabiti. V soboto zvečer jo je namreč napadel mlad možič in ji skušal iztrgati denarnico. Korajžno dekle pa mu je zadalo tak udarec v spodnjo čeljust, da se je onesvestil, nakar ga je izročila stražniku.

III. VINSKI SEJEM V SREDIŠČU.

Za ta sejem, ki se vrši v torek dne 25. t. m. ob 11. uri predpoldne je glasom odloka GDKO br. 3412-27 dovoljen 50% popust voznih cen vsem posetnikom.

Popust velja od 23. do 27. t. l. za vse vlake razen S. O. E.

Udeleženci kupijo pri odhodnih postajah cele enosmerne na obratni strani z vlažnim postajnim žigom žigosane karte, ki veljajo v zvezi s potrdilom o udeležbi na prireditvi tudi za povratek.

Kupei pridite! Cene so zmerne in blagu primerne. Dosedaj se je prijavilo okrog 2000 hl vina na prodaj.

Vinska licitacija

se vrši isti dan v zadrugi kleti »Ljutomerčana« ob eni uri popoldne, kot nova vpeljava in dodatek vsakoletnega vinskega sejma.

TRAGEDIJA 13 LETNEGA DEČKA.

Te dni je umrl na otroški kliniki v Bratislavi še ne 13 letni sin kurjača tovarne »Olea«, Leopolda Vokouna, vsled poškodb, ki jih je dobil v hiši svojih starišev.

Ta kratka vest vsebuje tragedijo otroka, ki je moral dati za nepremišljeno dejanje življenje. Deček je hotel o Bo-

Poravnajte naročnino!

žicu svojo mater razveleli. Zato je kupil pri me arju pod prevežo, da ga pošilja neka znana mu gospa, na kredit nekeli o mesa in masti. Zagrešil je torej male goljufije.

Kmalu nato, nekega večera, je prišla stvar na dan. Ker je moral oditi tedaj oče v službo, ni imel časa, da bi bil dečka takej kaznoval. Zagrozil pa mu je, da ga prihodnje jutro pošteno namlati. Zjutraj se je deček, da bi ušel kazni vsaj za enkrat zopet, hitro oblekel. Toda nenadoma je vstopil v sobo njegov oče, ki mu je velel osorno, da naj se

sleče do golega. Ko se je to zgodilo, je odpasal strugi oče svoj hlačni jermen ter pričel dečka neusmiljeno pretepati. Udaril je, kamor je padlo. Zaman je kričal deček iz vsega grla ter prosil, naj oče že vendar neha. Neumorno je udrihal pobesneli možakar dalje ter ni niti nehal, ko se je deček onesvestil. Koli ko časa ga je pretepal, ne ve nihče, niti oče sam ne.

Dečka so morali prepeljati na kliniko, kjer je te dni poškodbam podlegel. Po obdukciji je bil zverinski oče aretiran. Plačilo bo dobil od sodišča.

Poslano.

Uredništvu »Slovenec«!

Vojne žrtve so imele v nedeljo 16. t. m. javno zborovanje in tam sprejele 4 resolucije in sklenile javno poročati o svojih sklepih glede nerednosti v U. V. I. v Ljubljani ter naprosile vsa uredništva v Ljubljani za objavo sklepov in ugotovitve nerednosti v U. V. I.

Tej prošnji so se odzvali vsi časopisi izven Vašega lista.

Podpisani imamo dolžnost imenom pri-

zadetih molčanje lista »Slovenec« obojati to tem bolj, ker iste žrtve iz tega skle pajo, da ima mogoče SLS na UVI v se danji obliki njegovega delovanja kak in teres. Obratno temu pa nas čudi, da kan didat SLS za oblastne veštive, gospod dr. Brečelj na svojih agitacijskih shodih, ima polno obljubo za vojne žrtve, njegov list pa neče objavljati želje istih.

S ta im postopkom se vojnim žrtvam v nobenem oziru ne pomaga zboljšati po ložaja.

Zapisnikar:
Hiti Franc.

Predsednik:
Fran Koler.

Fritz Bondy:

Osvojitev Berlina.

Po cestah se je valila razburjena množica. Zvišano čustvo življenja se je polotilo ljudi v nadnaravni svetlobi, ki je z vseh strani bila na njih. Ob poldesetih je navdušenje priki pajo do vrhunca. Morali so zapreti gledališ ča, ker niso gledalci vzdržali v poslopju. Mednje so se pomešali igralci in igralke v vseh nošah sveta; v operi so namreč igrali »Kajna«, v dramskem gledališču dramo iz leta dvatisoč in ostali odri dela iz vmesnih dob. Ob tričetrt na deset so ostali le težko bolni v svojih stanovanjih. Zaman bi kdo kli cal požarno brambo ali zdravnika, ker so bili vsi v gneči. V tem morju svetlobe so na ravno komaj opazili da je pogorela trgovina Wertheim. Žene in mošje, dojenčki in star ci, komunisti in demokrati — vsi, vsi so složno z odprtimi očmi uživali nasladi luči.

Ta hip je sprožil mr. Bloomfield svoj zad nji top. Vse doslej je bilo le priprava za na pad, s katerim je hotel mr. Bloomfield oavo jiti skeptične berlinske duše za prepričanje, da so Jacobova peresa najboljša.

Na nočnem nebu, ki se je doslej nemo upiralo vsem vabam, da bi se bližje pečalo s pozemskimi stvarmi, so se pa pokazale goreče črke in besede:

Rabite le Jacobova nalivna peresa!

To je bil velik coup firme »Gefar«. Bloom field je kupil patent nekega angleškega teh nika, aparat za produciranje goreče pare; vdelan v letalo. Posebno izšolan letalec se je v Angliji vabil tako letati, da je lahko opisal v letu vsemogoče kombinacije črk.

Ko se je pojavila prva goreča črka na ne bu, je nastala splošna tišina. Potem je raz burjenje polagoma naraščalo spričo tega sil nega dogodka in ko je nevidna roka začrtala še orjaški klicaj, se je izvil iz množice silen krik.

S tem je bilo obenem vse končano. Vse luči, ki so oznanjale Berlinčanom slavo Ja cobovih peres, so ugasnile, množica se je razpršila na vse strani. Vozovi in ljudje so hiteli, da dohite izgubljene minute in na stala je strašna gneča; rešilni oddelki so imeli dela čez glavo.

Na verandi hotela Esplanade pa so bili dr. Bloomfield in njegovi asistenti v gosteh pri mr. Washingtonu in vsi so vedeli, da je zmaga dobljena.

Naslednje jutro so sledili dogodki po pro gramu. Casopisi so izšli v pomnoženih iz dajah, a bili vendar takoj razprodani. Mili joni izvodov so raznesli po celi Nemčiji vest o razpisani nagradi, v kolikor ni opravil že telefon tega dela.

S tem je bila firma »Gefar« opravljena. Nasprotno pa je oživela tovarna. Prvi dne

vi so donali toliko ogromno število pisem, da so jih morali z avtomobili in vozovi za selitev prevažati v tovarno. Sam poštni mi nister je nadzoroval te Transporte. Mr. Wa shington Smith in njegov tajnik sta pa poka zala čudeže organizacijske sile. Divizije mla dih deklet so odpirala pisma, beležila ime na tovarne in pošiljatelje na že pripravljene kartone. Za sprejemanje bankovcev po dve marki je služila posebna tehcnica, ki je bila tako občutljiva da je bilo štetje odveč. Ka dar je ležalo na njej petdeset tisoč bankov cev, je skodela sama od sebe izpraznila de nar v stroj, ki je avtomatično oskrbel zavija nje in shranjenje v pripravljene vreče. Delo je šlo tako lahko in izpod rok, da so odha jajoči vozovi že istočasno odvažali nalivna peresa.

Tudi tovarna je pričela zopet z delom. Go spod Bloomfield je namreč prorokoval pre več previdno. Vposlani niso bili le štirje, pač pa osem milijonov pisem, torej še trikrat več, kakor je bilo peres v skladišču.

Družba, ki je odločala o nagradah, so tvor li poleg mr. Bloomfielda in gospoda Jacoba številni pisatelji in pesniki. Imeli niso tež kega dela; ker je bila večina vposlanih imen precej vsakdanja. Prvo nagrado so prisodili besedi »Bluff«, ki jo je poslala neka gos po dična Dora Susemihl, risarica modelov. Go spod Jacob temu imenu ni ugovarjal; prosil

si je samo, da bo veljalo le za novo izdelana peresa. Njegova situacija se je sploh naenkrat spremenila.

Ze v nedeljo so se oglasili pri mr. Smithu zastopniki konsorcija, kateremu so pripadale vse velike berlinske banke. V pol ure je bil dogovor gotov in tovarna izpremenjena v akcijsko družbo. Mr. Smithu so nakazali dva milijona dolarjev pri firmi Ladenburg, Thal mann & Cie., v New-Yorku in štiri cente od vsakega peresa. Dalje je dosegel, da je ostal gospod Jacob v direkciji tovarne in da so mu dodelili visoko plačo. Toda pod enim po gojem: da se v okvirju tovarne popolnoma odpove svojemu iznajditeljskemu delovanju.

Ta pogoj je bil za gospoda Jacoba težak in bi se mu gotovo ne uklonil, če bi ga k temu ne privedla nekakšna nežna razmišljanja.

Gospod Jacob je bil namreč tako udan svo jim iznajdbam, da je bil celo prejšnje življe nje kakor slep za vse okrog sebe. Zdaj pa ko je mesto gole sobe dobil krasno oprem ljeno pisarno, je začutil v srcu nekako praz noto in v takem razpoloženju so mu nekega dne javili, da želi gospodična Susemihl govo riti z njim. Gospodična je bila namreč že obveščena o prisojeni ji nagradi in se je hotela informirati, če lahko zamenja vilo za denar.

(Dalje prihodnjič.)

Naznanilo otvoritve

Savnemu P. n. občin tu v ljudo naznanjem, da z dnem 26. jan. t. l. otvorim na **Star. m. trou štev. 8**

trgovino s konfekcijskim, modnim mufakturnim in galanterijskim blagom

V za g. bom imel vedno na bogatejšo izbiro in solidn. blago kater. bom nudil mojim cen. odjemalcem po konkurenčnih cenah. Vsakdo ki želi poceni kupiti, naj poseti mojo novo-otvorjeno trgovino. Izdeval bom tudi obleke po meri v mojem lastnem modernem salonu po najnovejših krojih in najnižjih cenah.

Se priporočam cen. naročilom, beležim

z najodličnejšim spoštovanjem

Davorin Bizjak, Ljubljana
Star. m. trou štev. 8.

„Vinocet“ tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana, nudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Doraška cesta št. 1a, II. nadstropje.

MALI OGLASI
Za vsako besedo se plača 60 par. Za debelo tiskano pa Din 1.—

Premog - Čebin
Wolfova 1/II. - Telef. 56

Kupujem motorje

samohodne ali prevorne, z ali brez dres, sesalni plin, surovo olje ali benzin. Prednost imajo Lancovi »Bulldog«. Ponudbe je poslati z navedbo cene, starosti in tovarne na naslov: Mije Kovačič, Klost. pretinac.

Proda se ceno
kompletni nemško-angleški slovar in nekaj angleških knjig. — Naslov pove uprava Mar. Dnevnika

Prodajam ceno

»Mayerjev Lexikon« 5 iz daja in »Weltall und Menschheit«. Naslov pove uprava lista.

Omara

lepo izdelana za obleko Naslov pove uprava lista. In perilo se ceno prod.

TRIKO-PERILO

za moške, žene in otroke, volna v raznih barvah, rokavice, nogavice, dokolenice, nahrbtniki za šolarje in lovce, dežniki, kloti, škoni, žepni ročni, palice, vilice, noži, škarje, potrebščine za življenje, krojače, čevljarje, in brivce edino le pri trvdki

JOSIP PETELINC LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika. Na veliko in malo

Najbolje cenat!

Na veliko in malo

Najboljši šivalni stroj in kolo

je edino iz

za dom, obrt in industrijo v vseh opre mah.

Istotam pletilni stroj DUBIED

Pouk v voznem in razpisnem. Večletna garancija. Delavnica za popravila. Niha eno, tudi na obraba.

Josip Petelinc Ljubljana blizu Prešernovega spomenika.

Serravallo

Železnato China-vino

vzbuja voljo do dela, o reč živce, zbuja kr in je REKONVALESCENTOM in MALOKRVN M zelo priporo eno od zdrav ilskih avtor tet. IZBORNI OKUS. Nad 10 000 zdrav n ških priporočil. Dobi se v vseh lek arnah

„GROM“

CARINSKO POSREDNIŠKI IN ŠPEDI CIJSKI BUREAU

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41.

Naslov brsojavkam: „GROM“. Telefon int. št. 45-4.

PODRUŽNICE: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavlja vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod ku lantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. N. za ekspresne pošiljke.

TISKARNA MERKUR

TRGOVSKO - INDUSTRIJSKA D. D.

LJUBLJANA, Simon Gregorčičeva ulica 13.

Tiska časopise, knji go, brošure, senke, tabele, statuse, va bla, letake, lapake, posreduje t. t. d.

TELEFON št. 552

Se priporoča za tisk vseh trgovskih, obrtnih, industrijskih in uradnih tiskovin. Lastna književnica. TELEFON št. 552